

עטרת שלום

עלון שבועי שיע"י מוסדות קאמנוא בארה"ק, דה' ארזי הבירה 48 ירושלים
 בנשיאות ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א
 פרשת וארא, ראש חודש שבט.

בס"ד, עש"ק פרשת וארא
 כ"ט טבת תש"ע - שנה א' גליון ג'

זמני הדלקת הנרות ומוצי"ט

ירושלים	4:22	5:38	6:16
ביתר	4:23	5:38	6:16
בית שמש	4:12	5:37	6:15
בני ברק	4:36	5:39	6:12

נא לشمור על קדושת הגליון

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

והנה מבואר ממרן הארזי"ל (לקו"ת כאן) וז"ל: והנה מש"ה עולה 'אל שדי', שלקח כל בחינת של האבות, וזהו ש' של משה שהוא ג"כ בחינת האבות שיש בו ג' קווים, ונשאר מ"ה ממושה, לרמוז לשם מ"ה שהוא הוי"ה דאלפי"ן כזה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, כי זה הבחינה הוסיף משה על האבות, וזהו שכתוב

וְאָרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב בְּאֵל שְׁדֵי וְשְׁמֵי הוֹי"ה לֹא נִודְעָתִי לָהֶם. (ו ג)

צריך להבין המעם למה אל האבות נתגלה רק באל שדי ולא בשם הוי"ה, ולמשה רבינו כן נתגלה בשם הוי"ה. ואפשר לומר שכאן מדבר התורה מהגאולה העתידה, כי 'וארא' בני יצח"ק, ויצחק מרמוז על הגאולה העתידה, כי איתא בגמ' שבת (דף פט:): שלעתיד לבא יאמר לו הקדוש ברוך הוא ליצחק, בניך חטאו לי, אמר לפניו רבנו של עולם בני ולא בניך וכו', פלגא עלי ופלגא עליך ע"ש.

וזה ידוע ממרן הבעש"ט הקדוש זי"ע (בעש"ט עה"ת בראשית אות קסו), על מש"כ קרבה אל נפשי גאלה (תהלים סט ט) שמתחלה צריך כל אחד לגאול נפשו גאולה פרטית, וכשיגאול כל אחד גאולה פרטית, אז יהיה הגאולה כללית במהרה, משום שכל גאולה פרטית הוא מושרש וחלק מהגאולה הכללית. והנה זה מצאנו אצל האבות הקדושים שהיו להם באמת גאולה פרטית, אבל לא נמשך מזה גאולה כללית לבני ישראל.

וזהו 'וארא' לשון ראייה, וזה ידוע ממרן הארזי"ל (עין-חיים שער ח פ"א) שכל הקלקול והרע של העולם נמשך מהאורות שיצאו מבחינת עינים דאדם קדמאה, וכן איתא בירושלמי (ברכות פ"א ה"ה) ליכא ועינא תרין סרסורין דחטאה, ולכן כשיהיה התיקון של בחינת העינים בשלימות, יהיה אז הגאולה שלימה.

וזהו אמרו 'וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב' שהאבות הקדושים תיקנו באמת חלקם בבחינת ראייה דעינים גאולה פרטית, אבל זה אותה רק 'באל שדי' בלי המשך לגאולה כללית, כי שם שד"י מורה על צמצום והגבלה, כמו שהגמ' (הניגה יב) אומרת מאי דכתיב אני אל שדי, אני הוא שאמרתי לעולם די. שכל הגאולה פרטית שהיו לאבות לא נמשך מזה שיהיה התיקון הכללי לכל בחינת עינים ויהיה גאולה כללית.

אבל על משה רבינו איתא בתיקו"ז (תיקון סט) שמושה ר"ת מ'ה ש'היה ה'וא ש'היה, שהוא יהיה ג"כ לעתיד הגואל האחרון, וכמו שמבואר ממרן הארזי"ל (לקו"ת כי תצא) שכל הגליות נמשך מגלות מצרים.

ליקוטי דיבורים

וְאָרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב וְגו' (ו ג).

פרש"י 'וארא' אל האבות. כבר עמדו המפרשים מה הוסיף בזה רש"י.

והנראה לומר שרש"י בכמה מקומות מפרש שככתוב אברהם יצחק ויעקב, כגון בפרשת בחוקתי 'וזכרתי את בריתי יעקוב' וגו' (כו מב), וכן בפרשת כי תשא 'זכור לאברהם' וגו' (לב ג), שבזכות אברהם לכד כדאי להגן על ישראל, וכן בזכות יצחק וכו' ע"ש.

ולזה פירש כאן רש"י אל האבות, לומר שמה שמפרט כאן התורה אברהם יצחק ויעקב, אינו בא לומר כשאר המקומות, אלא שכאן רוצה התורה לומר החילוק שבין האבות כולם למשה, שלהאבות נראה באל שדי ולמשה בשם הוי"ה ודוק.

(ליקוטי דיבורים תש"ס)

'ושמי הוי"ה לא נודעתי להם' דהיינו שם מ"ה ע"ש. היינו שמושה רבינו היה יכול להמשיך מגאולה פרטית שלו לגאולה כללית, ע"י שם מ"ה שהוא שם התיקון, ולכן למשה רבינו נתגלה בשם הוי"ה שהוא שם מ"ה המתקן כל הניצוצין קדישין, והרע שבעולם, ועי"ז יהיה הגאולה השלימה.

וזהו שמושה רבינו מען להקב"ה 'למה הרעתה לעם הזה', שהרמב"ן וכל המפרשים נתקשו מה המענות היה לו למשה, אחרי שהודיע לו 'ואני ידעתי כי לא יתן אתכם מלך מצרים להלך ולא ביד חזקה' (ג יט). אלא צריך לומר שמוענתו של משה היה שהרי לא יהיה רק גאולה פרטית ממצרים כמו שהיה אצל האבות. על זה השיב לו הקב"ה 'וארא וכו' ושמי הוי"ה לא נודעתי להם' אבל לך אני כן נודע בשם מ"ה התיקון, שאתה ג"כ יהיה הגואל האחרון, ויהיה נמשך מגאולה פרטית ממצרים לגאולה כללית.

(נאמרו בס"ש תשס"ה לפ"ק)

דברי תורה מרבתינו זי"ע

ואיזה פעולות נשגבות היו השני בתי מקדשים עושים לא צריכים לכאר, כי אין לנו שום השגה. וזה ידוע מחכמו"ל (מנחות קי). שעכשיו בעוה"ד שאין לנו בפועל הבתי מקדשים, אז ונשלמה פרים שפתינו (הישע יד ג), שבמקומו עומד התורה"ק, כל העוסק בתורת חמאת כאילו הקריב חמאת, וכל העוסק בתורת אשם כאילו הקריב אשם. אבל זה רק ונשלמה פרים שפתינו ולא בפועל, אבל כאשר יהיה אי"ה הנאולה שלימה, שעל זה אנחנו מחכים ומבקשים ומתפללים, שיבוא במהרה מלך המשיח הקדוש ביחד עם אליהו הנביא, לבשר לנו הכשורה הטובה, אשר על זה מחכים בכל יום שיבא, או אי"ה ירד מן השמים הבית המקדש השלישי, אשר הוא יבנה מתפילות ומצוות ומעשים טובים כידוע (ר"ש בסוכה מא. ד"ה אי נמי).

וזה לדעתי מה שמשנה רבינו ע"ה אמר 'אני ערל שפתים' שלכאורה יש לומר שאמר זה הלשון עד סוף כל הדורות, כי הרי התורה הוא בכל מקום ובכל זמן, והנה 'שפתים' בנימטריא תת"ל, כמנין השני בתי מקדשים, ולזה היה מבקש מהקב"ה 'אני ערל שפתים' שבזמן שיהיה 'ערל' לשון הסרה וחסרון, 'שפתים' השני בתי מקדשות יהיה חרב ונחסר, ואז אי אפשר לעשות כל העבודה, כמו שהיה בפועל כשהיו השני בתי מקדשים קיים, רק ע"י ונשלמה פרים שפתינו, ולזה אמר שאין אנו מתחנמים כמה שנשלמה פרים שפתינו, רק אנו מבקשים ומתחננים שיהיה כבר בפועל ממש, שירד במהרה הבית המקדש השלישי אכיה"ר.

(מעשה שלום מרבינו שלום מקאמרטא)

וְהִדְגָה אֲשֶׁר בְּיָאֵר תְּמוֹת וּבְאֵשׁ הַיָּאֵר וְנִלְאָו מְצַרִּים לְשִׁתּוֹת מִיָּם מִן הַיָּאֵר. (ז'ה)

'לשתות' מלא וא"ו, כי הפירוש 'נלאו מצרים לשתות' אף מה שיקנו מישראל מים ברמים, וכל מים דרם ברא דוא"ו של שם מ"ה, כידוע (בשער חג המצות וסה"ע ובסדר דרוש אור מים רקיע). וכל 'לשתות' מצד הכורא נהר היוצא מעדן, וכשקנו מישראל מים נהפך מדרם למים והעשירו ישראל, אעפ"כ נלאו לשתות, אף שהוא בוא"ו מסימרא דיישראל מחמת שבאש היאר מסירחון הדגים, לזה אף מים נלאו לשתות משם מחמת סירחון הדגים.

(היכל הברכה מרבינו יצחק אייזיק מקאמרטא)

וַיִּקְפְּרוּ כָּל מְצַרִּים סְבִיבַת הַיָּאֵר מִיָּם לְשִׁתּוֹת פִּי לֹא יִכְלוּ לְשִׁתּוֹת מִפְּנֵי הַיָּאֵר. (ז'ב)

'לשתות' מלא וא"ו, כי אף שחפרו סביבת היאור היה דם, ולא שתו מהם, אלא מסימרא דיישראל שקנו מהם מים ברמים, אבל היאור הבאיש ונהפך למים מרים, כי נלקה לגמרי, ולכן במרה (שמות טו כג) וברפידים (שם יז א) לשתת חסר וא"ו, כי נסתלק ממנו המיתוק הוא"ו, וזהו 'כי לא יכלו לשתת' חסר וא"ו, כמו במי מרה, כי נסתלק הארות האצילות לגמרי מן היאור ונעשה מים מרים, וזה היה כשחפרו והיה להם 'מים לשתות' ממה שקנו מישראל, נלקה היאור לגמרי, ונעשה מים מרים אף שיקנו מישראל ונהפכו למים, מים מרורים ונבאשין היו, והבן היטב.

(היכל הברכה מרבינו יצחק אייזיק מקאמרטא)

למען ספר שמי בְּכָל הָאָרֶץ. (ט'ז)

'ספר שמי בכל הארץ' שיהיה ספירות ובהירות ואור של שמי בכל הארץ, כידוע ממרן הקדוש רבי ישראל בעש"ט מורי (במכתב בסוף תו"י) שאמר לו משיח שיתפשט חכמתך לעשות יחודים בכל הארצות, ואז יכלו הקליפות, ולייחד בכל דבר, עייל ונפיק, ובתנאי 'ספר' אתה שתדבק עצמך באותיות התורה ותפלה, בהכנעה אין והבדלה והמתקה, עולמות נשמות אלהות, שיהיו אותיות התורה שלך מאירין כספירים, [והמסורה 'הזכירני נשפטה יחד ספר אתה למען תצדק' (ישעיה מג כז)] 'למען תצדק' במשפט כי שם אתך אלהיך, וזה 'הזכירני נשפטה יחד' כשיש השראות דינים לא יעלו לך כל זה, אלא 'ספר אתה', כמבואר בתולדות בשם מורי שלמוד בדביקות אהבה ואז נמתקן הדינים, אבל אם אין לך תורה אין לך כלום והכל הבל, כי תוכל ליפול לבור שחת בחכמות וזות של קליפות נגה, על כן עיקר 'ספר' אתה אותיות התורה, אזי תוכל לספר ולהאיר שמי בכל הארצות.

(היכל הברכה מרבינו יצחק אייזיק מקאמרטא)

וְאָרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב בְּאֵל שְׁדֵי זָגוּ. (ו'ד)

פירש"י ז"ל 'אל האבות', וכל המפרשים מקשים מה מוסף רש"י ז"ל כאן אל האבות, הא כבר אמר אל אברהם וכו' ובעצמינו אנו יודעים שהם אבות העולם ועיין במפרשים על רש"י ז"ל. ולפענ"ד נראה, דלרש"י ז"ל הוקשה אומר: אל אברהם אל יצחק ואל יעקב, הול"ל אל אברהם יצחק יעקב מה זה דאמר 'אל' בכל אב ואב. וזה שפירש"י ז"ל, 'אל האבות', מפני מה 'אל' בכל שם ושם, לרמוז 'האבות', שכל אחד ואחד היתה לו מדרגה בפני עצמו בקדושתו ומדרגתו שלא היתה התגלות הנבואה שיהיה בכל אחד ואחד, וכל אחד ואחד בחינה בפני עצמו, אברהם מדרגתו למדתו חס"ד, ויצחק למדתו גבור"ה, ויעקב למדתו תפארת ורו"ק.

(פרי היים מרבינו היים יעקב מקאמרטא)

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֲלֵיךָ אֲנִי הוִי"ה. (ו'ב)

רו"ל כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו (דברים ז לה), וכן ביום הכפורים אנחנו בני ישראל אומרים: ה' הוא האלקים. כי הוא עיקר קבלת עול מלכות שמים, שידע בר ישראל אפילו שעבר עליו איזה זמן בשהוא בבחינת דין, שהוא מדת אלקים, גבורות, אעפ"כ ידע ששם ג"כ הקב"ה, במדת שם הוי"ה כ"ה, שהוא רחמים, וכן ה"ה להפך, כשעבר עליו זמנים טובים, שהוא בחינת מדת רחמים, שם הוי"ה כ"ה, צריך אז לידע, שהקב"ה מסתתר שם ג"כ במדת הדין וגבורות, שהוא שם אלקים, ועל זה אנחנו אומרים ביום הכפורים, אחר כל התפלות: ה' הוא האלקים. כדאיתא ביוצא בו בזה (פ' בשלה), ע"ש.

נמצא שזה אמר הקב"ה למשה: וידבר אלקים אל משה, ויאמר אליו, ששם אלקים הוה, הוא, אני ה', בסוד: ה' הוא האלקים, והבן. וכתב רש"י זלה"ה 'דבר אתו משפט', דכתיב וידבר אלקים, והוא 'על שהקשה לדבר ולומר למה הרעוה לעם הוה' דכתיב כפ' הקודם (ה כב), ולכאורה קשה קצת על רש"י זלה"ה, הרי קודם וידבר אלקים, כתיב נמי 'ויאמר ה' אל משה עתה תראה וגו' (שם ו א), וזה כתיב אחר 'למה הרעוה לעם הוה', משמע שנמתק כבר, למה הרעוה, א"כ לפי דברי רש"י זלה"ה, מה דבור קשה ומשפט, דבר הקב"ה כאן עם משה, אלא כוונת רש"י זלה"ה הקדושה הוא כמו שכתבתי, שהודיע לו משם אלקים הוא הוי"ה, וכן הוי"ה הוא אלקים, כנ"ל. ומה שכתוב שעבור זה דבר אתו משפט, כלומר, לפי שעד עתה לא היה צריך הקב"ה להודיע, שהו"ה הוא האלקים, והאלקים הוא הוי"ה, כי כולם היו יודעים, ועל זה כתיב 'וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא"ל שר', וזאת היה די להם, שמוה לבד היו יודעים האבות הקדושים, במקום שיש דין, אלקים, שם תמצא ג"כ שם הוי"ה, שהוא רחמים וחסדים, כנודע. וזהו בא"ל שר", שאמר לעולם די. ושמי ה' לא נודעתי להם, כלומר לא היה צריך להודיע להם, שבמקום שיש אלקים, תמצא ג"כ שם הוי"ה, כי במילא היו יודעים זאת. ולזה כתב רש"י זלה"ה על 'וידבר אלקים אל משה', דבר אתו משפט, ר"ל על שהקב"ה להודיע לו, ששם אלקים הוא הוי"ה כ"ה, על זה דבר אתו משפט, והבן. כי הם דברים נכונים למשכיל דקדושה.

(בן בית מרבינו אליעזר צבי מקאמרטא)

וְגַם אֲנִי שִׁמְעֵתִי אֶת נְאֻמְךָ בְּנִי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מְצַרִּים מְעַבְדִּים אֲתָם וְאֲצֻבְךָ אֶת בְּרִיתִי. (ו'ה)

'מעבדים' חסר יו"ד קדמא ומלא יו"ד תניין, ועיין דגל מחנה אפרים (כאן) 'שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבדים' אשר הצרות והדינים מביאין אותם לעבודת השם יתברך, וכיון שהוא על ידי צרה אינם יכולין להיכלל שמאלא בימונא, להחזיר היצר רע שיהיה כולו טוב, וכיון שלא נתקן להיות טוב, ולכן הוא מקטרג ומביא רעות וצרות, ואין עבודתו עולה בשלימות. ולכן 'מעבדים' חסר יו"ד ימנית יצר טוב, ונכתב ביו"ד שאחר הדל"ת, יו"ד שמאלא יצר הרע, וישראל נאקו על זה על שאינם עובדים עבודה שלימה תמה. (היכל הברכה מרבינו יצחק אייזיק מקאמרטא)

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה לְפָנֵי הוִי"ה לֵאמֹר הֵן בְּנִי יִשְׂרָאֵל לֹא שִׁמְעוּ אֵלַי וְאֵיךְ יִשְׁמְעֵנִי פְרַעְיָה וְאֲנִי עֵרֵל שִׁפְתָּיִם. (ו'ב)

אפשר לרמוז בדרך רמוז, שזה ידוע שבית המקדש הראשון היה קיים כמנין ת"י שנים, והבית המקדש השני כמנין ת"כ, וביחד הם ת"ל שנים, והנה לכאר מה

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב'
לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע

דין לבישת הבגדים. סימן ב.

א. יזהר מללבוש שני מלבושים יחד בפעם אחת, כי קשה לשכחה ומתגרים בו הקליפות, וכן לא יסירם מעליו ביחד:

כ"כ האריז"ל בפע"ח שער התפלה פ"ב וז"ל: ולא ילבוש שני מלבושים ביחד, כמו שיש מי שעושה בימי החורף והקור, רק ילבוש כל אחד ואחד בפני עצמו, והעושה כך הוא קשה לשכחה. וטעם הדבר - דע, כי מלבוש האדם הוא מן הקדושה, אמנם ע"י העבירות שהאדם עושה, גורם שיתלבש בקליפות, ושיתאחזו הקליפות במלבושיו. והנה בחינת הלבושים, יש בהם בחינת אור מקיף מבחוץ, כנודע כי יש אור פנימי מבפנים בתוך הגוף, והמלבוש מלביש וסובב את הגוף, וא"כ הם אורות מקיפים העומדים בחוץ על המלבושים. ואמנם לכל לבוש ולבוש, יש אור מקיף אחד, ואין דבר שהוא דוחה את הקליפות כמו אור מקיף כנודע, כי אין הקליפה נאחז שם, כי לכן הוא עומד מבחוץ בבחינת מקיף, ואינו מתיירא מן הקליפות שיינקו ממנו. נמצא כי הלוש ב' לבושים ביחד, אינו נותן מקום אל האור המקיף שיכנס ויעבור בין כל מלבוש ומלבוש, ועל ידי כן אין הקליפה נדחה מן הלבושים, ואז השכחה מצויה מצד הקליפות. וז"ל בשעה"כ דרוש ברכת השחר, מובא במ"א סי' ב' סק"ג.

אמנם מכל זה נראה שרק ללבוש אסור ולא במסיר מעליו הלבושים. ובספר יוסף אומץ (אות ר"א, מ' יוסף יוזפא מפרנקפורט) כתב שגם לא יסירם מעליו ביחד, וז"ל: בספר הכוונות כתוב שמי שלבוש ב' מלבושים כאחד הוא קשה מאוד לשכחה, ונראה לי דמי שרוצה לזהר בזה יפשיט מלבושיו אחד אחד, דאם כשיקום ימצא ב' מלבושים תחובים זה בזה יש לחוש שעל ידי זריזותו לילך לבית הכנסת או ללימודו ישכח וילביש שניהם כאחד.

ב. כאשר האדם לובש מלבושים בכל פעם שלובש, צריך לזהר להשים שני צדדי כנפי לבושו בצד ימין ואוחזן בימינו, ואח"כ ילבישו וישאר צד כנף ימינו של המלבוש בצד ימין, ואח"כ יסבב צד שמאל המלבוש דרך אחוריו עד שמאלו, ואח"כ ילבוש תחלה ידו הימנית בבית יד ימינו של המלבוש, ואח"כ מלביש יד שמאלו. ותמיד יכוין שהכל ניכלל בימין, ואח"כ הימין נותן אל השמאל:

כל זה לשון האריז"ל בפע"ח שער התפלה פ"ב, ובשעה"כ דרוש ברכת השחר, מובא במ"א סי' ב' סק"ג.

ג. אסור לילך בקומה זקופה ובגילוי ראש. אם עושה דרך גאווה וסילוק מורא השם עושה איסור אפילו על פחות מארבע אמות, אף ברגע אחת. ואם הוא במקרה ושלא בכוונת סילוק שכינה ומורא שמים אעפ"כ אסור לילך ארבע אמות:

בגמרא (קידושין לא.) איתא ארבע אמות, אבל בודאי במקרה שצריך לזקוף ראשו אין איסור בדבר, אבל עם כל זה לא ילך ארבע אמות כך, שזה מורה על סילוק מורא שכינה מעל ראשו.

וכן גילוי ראש, לפעמים טובל סמוך לנהר וצריך לסלק הכובע, עכ"פ לא ילך ארבע אמות שנראה שמסלק מורא השם מעל פניו. אבל בנהר עצמו אין קפידא, שנראה לכל שאין זה מחמת גאווה וסילוק יראת השם, שהרי רואין אותו רוחץ בנהר. אבל בלא שום סיבה אסור לילך בגלוי ראש אף רגע כמימריה. ולסלק הכובע מחמת גאווה כדרך המינים, אף ברגע אחת רשע מקרי, אם לא שיושב ביניהם לאיזה דבר מצוה או הכרחי.

כ"כ הברכ"י סי' ב' סק"ג בשם הרב שמלה חדשה.

ד. אם מכסה ראשו בידיים מותר לברך כל הברכות והוא כיוסי גמור, וראיה מהיה שם כתוב על בשרו (שבת קכ):

כ"כ בשו"ת מהרש"ל סימן ע"ב, מובא במ"א סימן צ"א סק"ד.

תניא הרי שהיה שם כתוב לו על בשרו, הרי זה לא ירוחץ ולא יסוך ולא יעמוד במקום הטינופת, נזדמנה לו טבילה של מצוה כורך עליה גמי ויורד וטובל, רבי יוסי אומר לעולם יורד וטובל כדרכו ובלבד שלא ישפוף.

(שבת קכ):

מעשה אבות

ויאמר העתירו אל הוי"ה ויסר הצפונות מפני.

סיפר רבינו רבי שלום מקאמרנא זי"ע, ששמע מבעל המעשה, שפעם אחת כשנסע רבינו רבי אליעזר צבי מקאמרנא זי"ע לשהות אצל חסידיו בעיר נאנש שבהונגריה, כהרגלו מידי שנה, ובעיר הזאת היה גר אחד מגדולי עשירי העיר, והיה בעל אחוזה גדולה מאוד, והיה לו הרבה מחסנים שבהם היה מאחסן את כל תבואותיו הרבים, והיה האיש טוב לב ופיזר מעותיו לכל נצרך ונדכא ולהחזקת התורה.

והנה באחד הימים כשפתח את מאחסנותיו כדי להוציא משם תבואותיו, ראה שחבורת עכברים גדולה מאוד, קנו שביתה שם, ומשחיתים את כל התבואות שבמחסניו, אז מיד קרא למשרתיו לבוא להוציא את כל עכברים משם, אבל כשהתחיל להיכנס שם ולגרשם ראה שעכברים קנו שם כבר הרבה זמן שביתה והם כבר נחרבו שם לאלפים, ואין לו שום אפשרות שבעולם להתגבר עליהם ולגרשם, וקרא לאנשים המומחים בדבר וגם הם הרימו ידיים מלהושיע, והנה ראה שכל עמלו ורכושו הולכים למזיון.

באותו זמן בא רבינו לשהות בעיר ההוא, אמרו לו חבריו שילך אצל רבינו הידוע כפועל ישועות ושברכותיו מתקיימים, והנה כשבא לרבינו ונכנס לחדרו התחיל לבכות ולא היה יכול לפצות פיו מרוב צער, קירב אותו רבינו ואמר לו ידעתי בני ידעתי למה באת, ואמר לו שתיכף ומיד ילך ויעמוד בפתח הדלת של המחסנים, ואמור: אליעזר צבי בן גיטל פקד עליכם לעזוב את המקום ולעבור למחסני הכומר של העיר. התחיל האיש להסס מאד, ואמר אולי לכל הפחות אגיד רבינו ר' אליעזר צבי, ויגער בו רבינו ואמר לו: אמור כאשר צויתך. ומיד כשהאיש אמר כמו שצווה לו רבינו, מיד יצאו משם כל העכברים חמרים חמרים לאלפים, ועברו למחסני הכומר של העיר, ותהום כל העיר מגדולת רבינו, ומאז נסתלקה ממנו הצרה הזו לעולם.

רבינו משולם זושא ב"ר אליעזר ליפמאן מאניפולי ב' שבט

תולדותיו - הרה"ק רבי משולם זושא מאניפולי זצוק"ל הידוע בכינוי **הרבי ר' זושא** נולד לאביו רבי אליעזר ליפמאן ז"ל, היה אחיו הגדול של רבינו הרה"ק ר' אלימלך מליזיענסק בעל הנועם אלימלך זיע"א, (היה גדול ממנו בט"ו שנים), והסתופפו ביחד בצילו של המגיד ממעזריטש זיע"א, וכמו"כ ידוע מסע הגלות אשר ערכו שני האחים הקדושים ביחד לקרב לבבות ישראל לאביהן שבשמים ואשר רבים השיבו מעון.

ומסופר שרבינו מהרי"א מקאמרנא זי"ע עבר פעם באיזה רחוב בעיר דעבריצין, התבטא שמרגיש שהאחים הקדושים רבי זושא ורבי אלימלך זי"ע עברו בגלותם דרך רחוב הזה.

רבינו ידוע אשר כל ימיו היה חולי ומכאוב ואעפ"כ היה עובד ה' באהבה וביראה, ואור תורתו וקדושתו זרח בעיר אניפולי ורבים וגדולים באו להסתופף בצילו, ובין גדולי תלמידיו נמנה הרה"ק רבי שמעלקא מניקלשבורג והרה"ק בעל ההפלאה, והרה"ק רבי אברהם מרדכי מפניטשוב (חמיו של רבינו מהרי"א מקאמרנא).

בשנה אחרונה לחייו של המגיד ממעזריטש זיע"א כאשר פרצה המגיפה בגלילות מעזריטש, העביר המגיד את משכנו בביתו של רבינו הרבי ר' זושא זיע"א, ושם חלקת מחוקק ספון, ובשנת תק"ס ב' שבט לפ"ק נסתלק רבינו ונטמן סמוך לציון המגיד ואהל אחד נבנה על שניהם. וזה חרטו על המצבה: פ"י קדוש הזה אדמו"ר הרב החסיד המפורסם רשכבה"ג עובד ה' מאהבה והשמח ביסורים ורבים השיב מעון כ"ש מוה"ר משולם זיסל ברא"ל זלה"ה. שנת תק"ס ב' שבט.

בניו: הם הרה"ק רבי צבי מנחם אשר מילא מקומו באניפולי, והרה"ק רבי ישראל אברהם מטשארני אוסטרעהא.

חיבוריו - רבינו לא כתב דברי תורתיו, והיה מפוזר אמרותיו בספרים הקדושים, ונקלט תורתו ואמרותיו ע"י רבי נתן נטע

הכהן דאנער אבד"ק קולביעל, וע"י רבי שמעון מנחם מנדל מגאורטשוב, אשר בשם **'מנורת זהב'** יכונה. נוטריקון: תורת רבינו הרב משולם זושא נישמתו ב'מרומים.

אמרותיו - מי ירפא לך (איכה ב' ג), הענין נראה מן הפסוק להכריע, כי היה וויכוח גדול בין רבינו הקדוש **אלימלך** ובין אחיו ר' **זושא**, כי מר אמר שצריך מתחילה להתבונן בגדולת השם ובמעשיו הנוראים ואח"כ יבוא ממילא לשפלות עצמו, ומר אמר להפך כי כל עוד שלא השפיל עצמו כאין אי אפשר להשיג גדולתו של יוצר בראשית ויראתו, ורבינו הקדוש איש אלקים [המגיד ממעזריטש] הכריע ששניהם אמת. ומכאן נראה שבעת היחוד בנקודות הלב מתחלה להשכיל מי ברא אלה גדולת האדון, ואח"כ בא בעת היחוד למדריגות מה ממש, ע"ש. (זוהר חי ח"א ח:; וע"ע בתשואות חן ליקוטים).

ואמר הצדיק ר' **זושא** אחיו של רבינו הקדוש מוה"ר אלימלך [מליזיענסק] שאסור לעמוד, כי לא ישלים הצורה בטומאה, כי כשעומד משלים קומתו, זוקף כפופים, ואסור קודם שנוטל ידיו. (זוהר חי ח"ב שמו:)

שנים שיושבין ואין ביניהן דברי תורה, הרי זה מושב לצים (אבות פ"ג מ"ב), ואמר רבינו ר' **זושא** שהוא שאלה ותירוץ, דשאל התנא האידך יכול להיות שנים שיושבין ואין ביניהן דברי תורה, והתירוץ 'הרי זה מושב לצים' שלפני זה היה שם מושב לצים, והבן. (מכ"ק אדמו"ר שליט"א בשם אביו רבינו שלום מקאמרנא זי"ע)

מסכת תענית - רבינו רבי יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע הביא בספרו 'היכל הברכה' (פרשת ואתחנן דף לה:): וז"ל: וסיפר לי מורי חמי הצדיק המפורסם מוהר"ר **אברהם מרדכי מפניטשוב**, ששמע מאיש אלוקים קדוש מוהר"ר רבי **זוסא מאנפליא**, שסיפר לו: היאך בעניותו היה שמש בעיר אוסטרעהא, והיה דרכו להתענות שנים ושלשה ימים, ואחר כך

היה הולך לבקש מאיזה בעל הבית שיתן לו על לחם להשיב נפשו. ופעם אחת אמר בלבו, שזהו חסרון אמונה לילך ולבקש לחם, אלא יבטח באלקיו באמונה שלימה שלא יחסר לו מזונו. ופעם אחת התענה שלשה ימים כדרכו, ואחר התענית לא היה מי שיתן לו מעט לחם, והתענה והלך עד שהיה קרוב למות, ולא היה מי שיתן לו שום דבר, והיה רעש גדול למעלה, ולא היה בכל המקום מי שיזדמן לפניו זה המצוה הגדולה, לקיים נפש קדוש כזה, כי לא היה אפילו אחד שיהיה ראוי לזה, אף שהיה שם אנשים כשרים הרבה, לא היו ראויין למצוה זאת, שישלח לו השם יתברך דורן כזה, כמבואר בזהר (ח"א קד:; ח"ב קצח:), וברא לו השם יתברך שני דדין בפיו, אחד הוציא דבש ואחד הוציא חלב. ושלשה חדשים היה ניזון מזה הדבש וחלב, שהיה יונק מן הדדין שבפיו, ואחר עבור שלשה חדשים בא אליו אחד, ואמר לו: זוסא! קח לך ששה גראשיש וקנה לך לחם, אזי ברגע נפסק הדבש והחלב. כך סיפר הצדיק בפיו למורי חמי. עכ"ל.

מספרים מהרה"ק הר' זושא זצ"ל, שהלך בדרך לתומו, ובא לנגדו ערל וביקש ממנו שיסייעהו להעמיד את העגלה שלו עם שחת שקורין היי שנפלה, ואמר לו: שאינו יכול, והשיב לו הערל: יכול אתה ואינך רוצה, ואמר על זה הרה"ק הנ"ל שרמזו לו שהה"א תתאה השכינה נפלה וביכלתו להעמידה רק שאינו רוצה. (שיח שרפי קודש)

ידוע שהרה"ק הר"ר אלימלך מליזיענסק ואחיו הר"ר זישא זי"ע היו הולכים בגולה כמה שנים לתקן העולם, ופעם אחת באו לכפר אחד, ובעל הכפר לא היה בביתו, ובא לביתו באמצע הלילה, והדליק נרו על השלחן לתקן את הפעלציל שלו, ושמעו שאשתו צועקת על בעלה בזה"ל: מהר תתקן את הפעלציל כל זמן שהנר דולק. ואמרו איש אל אחיו, שמעת מה שבעלת הבית אומרת לבעלה, והוא מוסר גדול לתקן מהר כל זמן שהנר נשמה בקרבנו, והבן. (שיח שרפי קודש)

שובע שמחות

ברכת מזל טוב
להר"ר רפאל מאיר פאס
להולדת הבת

ברכת מזל טוב
להרה"ח ר' דוב בער הלברשטאם
להולדת הבן

ברכת מזל טוב
להרה"ח ר' ישעי אברהם רבינוביץ
לנשואי בנו הבה"ח אהרן ז"י